

Redakční systém pod GPL

Provozovat dnes internetový server o čemkoliv není příliš náročné. Stačí si zaplatit hosting nebo v případě menších nároků využít služeb nějakého freehostingového serveru s podporou PHP a SQL a můžete začít. Sebelepší tematické zaměření však samo uživatele nepřiláká nutný je i kvalitní a především pravidelně aktualizovaný obsah.

Ani podmínky uvedené v záhlaví však nestačí. Uživatelé jsou zvyklí se k článkům vyjadřovat, přizpůsobovat si nastavení vzhledu, hlasovat v anketách atd. Takže potřebujete nějaký redakční systém (dále jen RS), který umožní jednoduchou správu celého webu. RS si můžete nechat vytvořit specializovanou firmou (docela drahá legrace), nebo si ho napsat sami. Jenomže k tomu musíte umět programovat a nezbytná je také alespoň základní znalost vytváření databází. Špatně navržená struktura databáze vám práci rozhodně nijak neusnadní (znám z vlastní zkušenosti). Jestliže nedisponujete solidní částkou k zaplacení profesionálů nebo se vám z jakéhokoliv důvodu nechce programovat, můžete vyzkoušet některý volně šiřitelný RS. Poměrně silnou pozici si vydobyl systém PHP-Nuke.

Instalace

Používáte-li Linux, je docela dobře možné, že vaše distribuce již PHP-Nuke obsahuje (např. Mandrake). Pokud ho vaše distribuce neobsahuje nebo používáte jiný systém, můžete si jej stáhnout ze stránek projektu, kde naleznete vždy aktuální verzi (v současnosti 5.6). Dále samozřejmě potřebujete webový server s podporou PHP a databázový server MySQL. Od verze 5.3 lze využít také další databáze (mSQL, PostgreSQL, ODBC, Sybase aj.), ale oficiální vývoj probíhá stále s MySQL. Stažený archiv se musí nejprve rozbalit do adresáře webového serveru a potom je nutné vytvořit databázi. Její struktura je uložena v souboru nuke.sql a postup je pro MySQL dobře popsán v souboru INSTALL. Nakonec zbývá nastavit základní informace o serveru (logo, WWW adresu, e-mail administrátora apod.), a to buď přímou editací souboru config.php, nebo lze změny provést z administračního centra. Uživatelské jméno a heslo (je nutné ho okamžitě změnit) administrátora najdete v dokumentaci.

Uživatelské rozhraní

Implicitně jsou jednotlivé stránky rozděleny podle značně rozšířeného schématu - záhlaví, zápatí a tři sloupce. Záhlaví obsahuje logo a textové políčko pro fulltextové vyhledávání ve všech článcích nebo podle sekcí. Oba krajní sloupce jsou rozdělené do bloků, které obsahují dílčí součásti webu - například menu, anketní systém, dialog pro přihlašování registrovaných uživatelů nebo třeba rolovací seznam pro volbu jazyka. Na výběr je asi 20 řečí včetně češtiny, ale holdujete-li třeba čínštině, přijdete si na své i vy (pokud máte nainstalovány patřičné fonty). Střední sloupec je věnován hlavnímu obsahu webu - článkům a diskusím. Chcete-li vědět víc, podívejte se na přiložené obrázky nebo ještě lépe na některý ze serverů v Infotipech, či si v některém vyhledávači nechte vyhledat heslo php-nuke a navštívte některé z nalezených webů.

A co vlastně Nuke umí?

Schopnosti PHP-Nuke popíši především z hlediska správce, protože na něm závisejí možnosti uživatelů. Správce (šéfredaktor) má k dispozici administrační centrum představované souborem admin.php, který vytváří velín, odkud se dá celý RS snadno ovládat přes webové rozhraní.

A teď už podrobněji k tomu, co program umí:

- * vkládat, editovat a mazat články, krátké zprávy nebo komentáře;
- * třídit články podle témat reprezentovaných ikonou - implicitní ikony jsou vhodné pro server zaměřený na informatiku a výpočetní techniku, ale není problém je nahradit vlastními;
- * upravovat články vložené jinými redaktory (má-li k tomu redaktor oprávnění);
- * vytvářet, zobrazovat a skrývat nebo přesouvat postraní bloky s anketami, nabídkami apod., vytvářet ankety;
- * přidávat, modifikovat nebo mazat účty registrovaných uživatelů;
- * vytvářet a spravovat účty redaktorům, kteří mají přístup do administračního centra (ale jejich práva mohou být omezena na jednu nebo více sekcí);
- * manipulovat s vlastními soubory programu PHP-Nuke přes webové rozhraní;

- * vytvářet strom kategorií pro sekci Download a přidávat jednotlivé soubory;
- * vytvářet témata pro Často kladené otázky (FAQ), manipulovat s jejich položkami;
- * sledovat, odkud se uživatelé na server dostali, zobrazovat jednoduché statistiky operačních systémů a prohlížečů na straně uživatelů;
- * konfigurovat základní údaje o serveru, vybírat jeho vzhled z připravených témat (pokud znáte CSS a základy webové grafiky, můžete si samozřejmě vytvořit vlastní);
- * přidávat odkazy na jiné stránky.

Zdaleka jsem nevyjmenoval všechno, co PHP-Nuke umí. Je toho prostě mnoho a hodně záleží na účelu použití. V praxi se většinou setkáte se servery zaměřenými na počítače a dění kolem nich, ale s trochou snahy by nebyl problém použít PHP-Nuke třeba pro server zaměřený na moderní trendy v zahrádkářství.

Závěr

Při použití na některých freehostingových serverech by mohl být trochu problém s velikostí programu, protože po rozbalení vám zabere asi 5,5 MB diskového prostoru a k tomu je často ještě nutné připočítat velikost databáze a používané grafiky. Avšak vzhledem k tomu, že u těchto volně dostupných služeb dostanete často i několik desítek megabajtů, nebude to asi ta největší potíž (horší bude najít slušný server s podporou PHP a MySQL). K zahození nemusí být ani možnost upravovat zdrojové kódy skriptů, takže jestliže ovládáte jazyk PHP, můžete přidávat nové funkce nebo opravovat chyby (pokud tedy nějaké jsou). Kromě PHP-Nuke existují další podobné projekty, například Post-Nuke a jeho česká varianta Nuke CZ. Jestliže vás téma redakčních systémů zaujalo, doporučuji návštěvu serveru O webu.net, kde naleznete celou řadu užitečných informací včetně porovnání jednotlivých systémů a diskuse o vhodnosti jejich použití.

Petr Kinšt, autor@chip.cz

Infotipy:

www.phpnuke.org

Domovská stránka PHP-Nuke.

www.owebu.net

Informace (nejen) o redakčních systémech

www.gimp.cz

www.netem.cz

www.linux.sk

Zde uvidíte PHP-Nuke v akci